

Anul LII.

N-rul 10.

Arad. 4 Martie 1928

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICASCĂ - CULTURALĂ

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE A ARADULUI

Cum se poate obține respectarea repausului duminical?*

de: preotul *Stefan R. Lungu*.

Considerând originea și scopul repausului duminecal, respectarea lui este un imperativ al legii pozitive dumnezeiești și al legii naturale. Drept dovedă ne pot servi Sf. Scriptură, Sf. Tradiție precum și Istoria comparativă a religiunilor.

Respectarea repausului duminical, din partea creștinilor de azi, totuși lasă mult de dorit. Concepția mamonistă și epicureică a vieții, abate pe creștinii din vremile noastre — orașeni și săteni — dela respectarea repausului duminecal. Ni-se impune deci întrebarea, ca unora ce nu ne este indiferentă ridicarea sau diminuarea prestigiu lui legii dumnezeiești, cum se poate obține respectarea repausului duminical. Este vorba, ca biserică să-și afirme prestigiul său într-o lume dacă nu ostilă, dar puțin credincioasă și în majoritatea cazurilor indiferentă față de realizarea împărăției lui Dumnezeu pe pământ.

In cele ce urmează, vom încercă să indicăm câteva mijloace, cu ajutorul căror să ar putea ajunge la respectarea repausului duminical. Mijloacele pentru ajungerea înțelei propuse, le împărțim după calitatea lor în: I. Mijloacele interne spirituale și II. Mijloace externe, coercitive.

I. Mijloace interne.

1. Activitate preotească exemplară. Preotul prin întreita să chemare, să fie model vrednic de imitat pentru turma sa. În această privință să-și repete zilnic cuvintele Mântuitorului Hristos: „Așa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, ca văzând faptele voastre cele bune să preamărească pe Tatăl vostru cel din cîruri! (Ev. Ioan.)

* Din pastorală pusă de P. S. Sa Episcop Grigorie prin scrierea circulară No. 6085/1928.

Serviciul liturgic, atitudinea liturgică a preotului, corurile, predica, să determine în sufletul păstorilor, necesitatea spirituală, de a participa la aducerea ierusalimului euharistic și de a respecta repausul duminical din convingere. Suntem de părere, că mijloacele externe, coercitive în sine, fără cele externe sufletești, nu-și vor ajunge scopul. Respectarea repausului duminical în felul acesta se va face nu de silă, ci din convingere. Mijloacele externe să se intemeieze și să completeze pe cele interne.

2. Propaganda religioasă culturală. Să se atragă atenția păstorilor, prin conferințe, predici, cu graiul viu și în scris asupra foloselor sufletești și fizice, care emanează din respectarea repausului duminical.

3. Educația religioasă a intelectualilor. O chestiune foarte actuală, dar în același timp complicată este educația religioasă a pădurii intelectuale. Fiind o problemă, care face să se trateze separat, aici o atingem, în măsură în care privește repausul duminical. La țară spre pildă țărani, care orice s-ar zice observă purtarea religioasă a intelectualilor din localitate, nerescunțarea repausului duminical, precum și necercetarea bisericii de către intelectualii localnici, formează „piatra de scandălu“ pentru religiozitatea sa. Fără concursul efectiv al intelectualității opera sacerdotală — la orașe și sate — va suferi. În această privință rămâne valabil dictonul: Verba movent, expla trahunt! Dacă n'avem intelectuali, capabili pentru misiunea externă a bisericii, cum s-ar zice, ni-se impune datoria să-l formăm!

4. Propaganda antialcoolistă și înființarea societăților de temperanță. Alcoolismul este un păcat, de care suferă o bună parte a păstorilor noștri. Alcoolismul, deci încă formează

un motiv pentru necercetarea bisericii și pentru nerespectarea repausului duminal. Făcând propagandă antialcoolistă și înțînd societăți de temperanță, delăturăm o piedecă formidabilă din calea respectării repausului duminal.

5. Recompensătuna sufletească. Abătând mintea pastoriștilor „dela cel violențe lumești”, se cuvine, dar se și așteaptă să se ofere hrana sufletească, compensatoare. Casele culturale, prin gazetele, bibliotecile populare, conferințe și reprezentații teatrale ar putea oferi hrana sufletească bogată maselor. În felul acesta respectarea repausului duminal s-ar socotii drept și un mijloc plăcut de reconfortare morală și fizică.

II. Mijloace externe.

1. Revizuirea legii repausului duminal. În statele creștine respectarea repausului duminal se cuprinde ca dispoziție legală și în legislația civilă. Astfel la noi avem în această privință „Legea pentru regulamentarea repausului duminal și al sărbătorilor legale”. (Monit. of. No. 131 din 1925), apoi un „Regulament pentru punerea în aplicare a legii repausului duminal”. (Monit. of. No. 136, din 1925.) Cetind dispozițiunile legale se poate observa ușor unele insuficiențe, care prin intervenția factorilor bisericesti, competenți și bunăvoița legislatorilor s-ar putea corecta. Sarcina în categoria repausului duminal și sărbătorile noastre bisericesti, aflăm în „Legea” și „Regulamentul” din chestie o lacună. Să facătă adecație o selecționare a 11 sărbători iar restul sărbătorilor „nelegale”, îl aduc pe preot în coliziune.

Preotul predică și săvârșește cele sfinte și trăun fel, iar legea civilă prevede altfel. Se impune deci o revizuire în acest sens.

O lacună, respectivă „vulnă legis” este Artic. 16 a „Legii repausului duminal” care zice: „Bălcările, sau iarmaroacele care au loc din vechime la date fixe, vor începe și continuă potrivit tradițiunii, indiferent dacă ziua sau zilele când cad ar fi Dumineca, sau una din sărbătorile legale prevăzute la art. 2*. Derogarea acestei exceptiuni dela regula generală a repausului duminal oferă un nesfășit material de discuție între sechări, atunci când bălcărul are loc Dumineca. Sectarii și în special baptiștii de facto se refuză dela târg, iar creștinii dreptcredincioși se dovedesc din nou a ascultă mai mult de oameni, decât de Dumnezeu. Preotul dacă liturgiște de regulă se afișă singur, fără credincioși.

Această anomalie ar încetă, dacă târgurile s-ar amâna pentru altă dată.

2. Controlarea aplicării legii repausului duminal. Orice lege, oricât de salutară și frumoasă ar fi, este eficace numai dacă se aplică, se pune în practică. Organele competente vor controla deci cu toată rigoarea aplicarea legii repausului duminal, precum și pedepsirea abuzurilor. Dispozițiile legale ușor pot fi eludate, fără controlul necesar. Asă Art. 10. al Regulamentului la punct 3 zice „Horele, hanurile, cafenelele, cofetăriile, plăcintăriile, ceainicările vor putea rămâne deschise toată ziua (Dumineca și în sărbătorile legale). La punctul 7 se zice mai apoi „Cărciumele și bodegile vor fi deschise numai dela ora 12 până la 19. Totatătea măsuri bune, dacă s-ar păzi întocmai! Se impune deci un control sever pentru ca să se închidă nu numai poarta principală ci și porțile din dosul acestor localuri publice, prin care intră profanatorii repausul duminal.

3. Respectarea repausului duminal de către oficiale publice. Adeseori se observă, că repausul duminal nu obligă pe angajații oficialelor publice. Preotul merge la biserică, iar o samă de funcționari, trec la birouri, ca în orice zi săptămânală. Este adevărat că lucru spiritual nu se poate reglementa. Întocmai că cel fizic, dar funcționarul conștientos, cu educație creștinească își va aranja îndatoririle sale astfel, ca să observe repausul duminal și în ceea ceva său. Va cerceta sf. biserică, și nu va lăsa impresia în mulțime, că pe dânsul nostru îl găsește repausul duminal.

Acesta ar fi pe scurt mijloacele cu ajutorul căror să se poate ajunge la respectarea repausului duminal. Ca principiu reținem prenumai spusescem la început, că mijloacele externe numai bazându-se pe cele interne spirituale vor putea realiza rezultate vizibile, practice. Reforma externă să se întemeieze pe cea internă; zice Mîntuitorul Hristos: „Spiritul este care face viu, carne nu folosește nimic”. (Ev. Ioan. VI. 63)

Biserica noastră și dușmanii ei.

Studiind viața religioasă a poporului nostru trebuie să ai momente când te prinde o îndolală grea.

Regula istorică este că din ce este mai oprișat, mai schingiuit un popor, din ce ține mai cu tările, la obiceiurile lui, la limbă lui, și mai presus de toate, la credința lui. Oricărui popor nostru a avut din destul parte de suferințe, așa că urmarea ar trebui să fie un conservatism de piatră pe toate terenele, dar mai ales pe terenul credinții. Așa că stai mirat când vezi că

pe unele locuri poporul nostru se îapădă de portul său, de obiceiurile moștenite din străbuni, dar mai cu seamă ce este aproape de neînțeles, că acest popor unde și unde se îapădă de credința lui, sfîntă prin iubirea atâtă și atâtă înaintași.

Oare este obosit sufletul neamului nostru, de nu mai are puterea să respingă atacurile, cari se îndreaptă către miezul ființei lui, ori să abătă asupra lui cea mai groaznică nemorocire ce se poate închipui: durința de a-și uita originea sufletească formată din credință strâmoșăască?

Nu, sufletul poporului nostru nu este nici obosit, nici uituc, nici disperat. Se întâmplă altceva cu el. Poate niciodată nu au fost mai actuale cuvintele psalmistului citate de apostolul Pavel (Romani c. 3. v. 11-18), ca în zilele noastre „Nu este drept nici unul; Nu este nimenea care să înțeleagă; nu este nimenea care să caute pe Dumnezeu. Toți s-au abătut, s-au făcut împreună netrebiti, nu este nimenea care să fa că binele, nici unul măcar. Gărtile lor este groapă d-s-hisă, cu limbile lor violenoase; venin de aspidă este sub buzele lor. Gura lor este plină de blâstăm și amărăciune; Grabnice sunt picioarele lor a versă sânge, Strică-lunea și mizeria este în căile lor. și cala păcat nu au cunoscut. Nu este frică de Dzeu înaintea ochilor lor”.

Necredința și un individualism dus până la sălbăticie, care încunjură tot pământul ca o ceață deasă a atins și poporul nostru.

Lumea să desvăță să aștepte cu răbdare creștinească fructele dulci ale credinței în D-zeu, care se coc mai încet și aleargă în galop către roadele lumii acestea care par mai dulci, ca apoi mai târziu să se dovedească de amare și primejdiioase.

Increderea în știință și puterea omenească își face acum turnul triumfal prin lume. Înțelepciunea lumii acesteia, care este nebunie înaintea lui Dzeu, se bate cu credința în atotputernicia lui Dzeu.

Și la orice bătălie trebuie să cadă și jertfe. Și aceste jertfe le dau toate popoarele și trebuie să le dăm și noi. Sunt momente de criză în zilele de boala grea a popoarelor ca și în a singurătăților oameni. Atât acă nu este decât așteptarea. Ori vrea Dzeu să învingă viață și atunci învinge viață, ori dă Dzeu cură liber morții și atunci învinge aceasta.

Că trăim timpuri de îmbolnăvire a sufletelor, este clar.

Fără altcum nu am putea înțelege cum de cutare credincios al nostru care își făcea trei cruci când auzea numai sunetul clopotului chemător la slujbă și care în alte vremuri ar fi socotit de nebun pe orășincine, care l-ar fi sfătuit să se lapede de legea lui, azi, fără să stie el singur de ce, a început să oculească biserică și să socotească că e bine să huilească biserică preste al cărei prag a călcat cu cea mai adâncă zmerenie până acum. Nu e cu puțină să nu fie

cuprinși de o grea boală sufletească acel oameni care pe câmpul de luptă au invocat numele lui Dumnezeu în fiecare clipă și l-au făcut cele mai fieri și făgăduințe ca, mai apoi să uite tot și să trăiască după ce și-au mantuit corpul de gloanțe chiar *contra lui Dzeu*.

De toate răsboiele mari se țin nedespărțite ca umbra, boala sufletești. Așa este și acum. Explicarea atitudinii dușmanilor sf. bisericii zace în ființa lor bolnavă. Atunci, când vedem, victimile păcarului desliprii de cără neam și de către biserică trebuie să avem și optimismul necesar în suflete, dacă suntem creștini adeverați.

Adostoul Pavel când era în situația cea mai grea atunci își simțea credința în învingătoare definitivă a bisericii mai tare, și o arăta în fața lumii. și noi să avem acest optimism că, cele valuri care vor trece, și biserica noastră va eşti, și din acest veac înspre delă Dzeu, învingătoare. Apostolul Ioan zice „Că tot cel născut dela Dzeu învinge lumea, și această biruință ce a învins lumea este credința noastră”.

(Ioan I. c. 5 v. 4)

Dr. Stefan Ciortianu,
protohop

Episcopatul ortodox din Ardeal și legea Cultelor.

Comunicat

Astăzi în 27 Februarie s'a întrunit la reședința Episcopiei noastre din Cluj sinodul episcopal al bisericii ortodoxe din Ardeal, la o consfătuire în cheștiunea proiectului de lege al Cultelor. La ședința presidată de I. P. S. Dr. Nicolae Bălan, au luat parte P. Sfinții lor Episcopi Roman dela Oradea mare, Nicolae al Clujului și Grigorie al Aradului. Înalți ierarhi ai bisericii ardeleni au examinat problema cultelor din toate punctele de vedere luându-și în deplină armonie și solidaritate hotărările cuvenite în această cheștiune. Punctul de vedere al episcopatului ortodox din Ardeal precis și hotărât este în deplină concordanță cu interesele superioare ale statului nostru românesc, dictate de evoluția istorică a acestui stat și a neamului nostru peste tot. Hotărările luate se vor prezenta corpurilor legiuitorilor și credem că ele sunt singurele soluții juste și drepte a problemei legii cultelor.

Părerea P. Sf. Episcop NICOLAE al Clujului asupra celei mai recente cărți a P. Sf. Episcop GRIGORIE.

In zilele acestea a apărut o nouă lucrare a P. Sf. Episcop Grigorie, pe care P. Sf. Episcop Nicolae al Clujului o recomandă prin următoarea adresă circulară către preoții eparhiei:

„Neobositul Episcop al Aradului P. Sf. Sa Dr. Grigorie Comșa a scos în tipar o nouă carte preț-

oasă, care satisfac unei nevoi arzătoare activității pastorale a preoțimel noastre. Cartea poartă titlul: „Treisute cincizeci pilde pentru predici și alte cuvântări”. Însuși titlul îl indică și cuprinsul.

In zilele noastre problema pastorală a preoției noastre reclamă la locul cel dințăi propovăduirea cuvântului evangelic. În vremile schimbate și biserică noastră e nevoie să țină pas cu evoluția. Problemele naționale din trecut au căzut pe alt plan, în atribuțiile altor factori, iar preoțimea e datoare să revină cu trup și suflet la chemarea ei sufletească, divină, preconizată de evanghelia Mântuitorului. Propovăduirea cuvântului acestei evanghelii cu fapta și cu cuvântul este factorul principal care poate da astăzi bisericii noastre adevăratul isvor de apă viață și mântuitorare. Dovada cea mai grăitoare ne-o oferă sectaril, care numai pe calea aceasta își seceră roadele credinților rătăcite.

Poporul reclamă astăzi cu mai multă stăruință o revelație sufletească, o inviere a religiozității.

Pentru aceasta și preoțimea trebuie să țină seanță de pulsul vremii să-și însușească acest puls și să și călăuzescă credincioșii pe calea mântuitorare a credinții străbune a bisericii noastre dreptmârtoare.

In serviciul acestui scop dă carte P. S. Sale Episcopului Dr. Gr. Comșa cea mai bună și cea mai prețioasă contribuție.

Iisus Hristos prin pilde și-a făcut accesibilă mașelor propovedania sa. Acelaș lucru îl fac și cele 350 pilde din aceasta carte. Sunt exemple și întâmplări din viață, unele sguduitoare, care folosite în cuvântări este imposibil să nu mîște sufletele ascultătorilor. Orânduite înțelepțește în rând alfabetic după differitele probleme pastorale ale preotului ele stau la dispoziție la orice prilej și în orice moment pentru a le putea utiliza cu folos.

Este însă o carte, care ar fi bine să între și în casele credincioșilor, ca o carte de familie, în care poti afia în orice împrejurări de viață, pilde bune de urmat și de îndrumare.

Este însă indispensabilă pentru orice preot în propovăduirea cuvântului dumnezeesc.

Carta tipărită în condiții excelente, într'o esenție ireproșabilă pe 400 pagini costă 100 Lei.

Indatorăm pe preoții noștri să și-o comande dela Librăria Diecezană din Arad, ori prin P. O. Protopopii să nu-se comunice numele celor ce vor să o comande ca să le-o punem noi la dispoziție pentru prețul de mai sus."

Cluj, la 27 Februarie 1928.

Nicolae
Episcopul Clujului, Vadului și Feleacului.

Cetăți și răsândiți

„Biserica și Școala“.

Pocăiții.

Descoperirile făcute de s'guranță din Cluj în sănătul pocăiților din Cluj au scos la iveală lucruri urite în sarcina acestor rătăciți. S'a dovedit că pocăiții nu sunt oamenii lui Dzeu, sub cuvânt că fac religie au unelțit în contra țării și a statului românesc. A ieșit la iveală că stau în slujba Ungurilor dela Bresta și a ovrelor dela Magdeburg, cari vreau cu orice pret să ne surpe țara.

Stau apoi în legătură de frățeitate cu comuniștili dela Moscova, cari știm ce gânduri poartă țările și neamului nostru. De aceea e bine să-l cunoaștem dela început și să ne ferim de el ca de șerpili otrăvitori.

S'a mai dovedit că băpțiștii, în leniștii și toti pocăiții primesc bani dela Bresta dela New-York și de aiurea, ca să tulbere apele în țara noastră. Tot așa primesc bani dela bălșevici și aceștia pentru ca să ne surpe țara.

Iar ce e mai urât este împrejurarea că acești bani intră în buzunarele șefilor propagandisti. Șefii cari umblă din sat în sat și plată din acești bani câte 15–20.000 lei la lună, iar comandanții lor și-au ridicat palate în București, Cluj, Arad și în alte orașe.

Iar bietii credincioși pocăiții, poporul dela sate plătește câte 500–1000 lei de fiecare cap taxă la mână acestor propagandisti. Nume dintre pocăiții dela sate nu să gândit însă să facă odată întrebare și să cerceteze, ca să vadă unde se duc acști bani și pe ce se cheltuiesc.

Astfel un set de lângă Alba-Iulia a încasat dela țărani din Păclișa peste 60000 lei spunând că le face casă de rugăciune, dar la urmă să șters cu bani cu tot.

Țărani așezați de vorbele propagandistilor cari sibiară în contra bisericii și a preoților se lasă îspătiți și cad în cursă. Sunt mulți cari trăind rău cu preotul fug de biserică, pentru că biserică le cere de fiecare casă 15–30 bani sidoxie la an, dar nu le cade greu să le dea șarlatanilor străini câte 500-10.000 lei pe an de fiecare suljet din casa lor.

S'guranța statului i-a călcăt acum pe degete pe hoți, i-a pus la răcoare și îi va pedepsii după cum se cuvine.

Ar trebui însă să înțeleagă și țărani noștri ce primejdile sunt pocăiții pentru neamul românesc și pentru Țara românească, să se trezească și să alunge din satele lor pe toți lupii îmbrăcați în piele de oaie, cari vin cu vorbe dulci, dar cu sufletul încărcat de ură în contra țării și a neamului, pentru ca să ne otrăvească și sufletele noastre.

„Glasul Ardealului“.

Un drum mai serios pentru viața tineretului.

Un glas lăuntric ne îndeamnă „să ne cercetăm sufletul nostru,” căci de rezultatele triste, se plânge toată lumea, și nu poate fi altfel.

În adevăr, privind tabloul vieții de stâză, vedem că omul se închină numai la frumusețele superficiale externe, iar la ivorul vieții la suflet, vedem cu regret, că ceea ce se culege, este tot superficialitate și sunt totuși chestiuni atât de logice, atât de simple și reale dacă generația de astăzi atât de grăbită în toate direcțiile, sără un moment din graba-i vertiginosă și ar vedea că „din stejar, stejar răsare omule!” iar „din minciună nicodată, n'a eșit un adevăr.”

Apol, prințo observație mai detailată, tineretul singur ar putea să-și de-a seamă, de fragilitatea drumatului urmat, cât, și de stabele rezultate ce va culege.

Iar un drum nou și mai sigur, se poate ori că urma, căci pentru a face bine, nu este nici odată prea târziu. Și dacă generația de după răsboi, nu este destul de întărătă sufletește, din diferite împrejurări, independente de voința ei, totuși aceasta nu o îndrepătășește, nici să se cugete la fapte, care nu-și au justificarea sub nici un cuvânt.

Tara aşteaptă un spirit disciplinat sau chiar mai mult, care să pue ordine, în tot ce vîtrejă vremurilor și nimicitit, a defugrat și pervertit, dela ordinea normală a lucrărilor, și acum

Tineret ce poți în Suflet Viitorul ţărel tale!
Oprește-te un moment din drumul ușoarelor zcale;
Să privește la trecutul Neamului mult glorios! Ce a pășit în vremuri grele Prin credință în Hristos! Și când țara azi aş-eaotă plină de îngrijorare
Să-i răsără ca din basme un stejar conde cător
Unu-i glasul de chemare Către bunul noșt' popor! Glasul tinăruilui rege ce grădește către noi
Tinerii voi veți înțelege țara scoatei din nevoie!

Maria Livescu
profesoară.

Apa vieții

Prorocul și împăratul Solomon se plânsese odată că viața omului e prea scurtă:

— Ce-mi folosește înțelepciunea, dacă nu mi-l dat să mă bucur de roadele ei?

Partea cea mai mare a zilelor mele s'a scurs înainte de-a ajunge să fiu om înțelept. Și acum când să iau folosul acestei înțelepciuni, iată-mă în pragul mormântului! Ce e înțelepciunea omului de cât frumusețea trătoare a unei flori?

— Multe zile și săptămâni se scurg până când î-se deschide potirul. Și tocmai când e mai frumoasă farmecul ei se stingă, se vestejește, fără să se bucure de roadele sale.

Asfel vorbi și se jefui prorocul când, ridicându-și spre cer privirea, zări un inger coborând din înalțimi cu un vas de safir în mână.

— Solomoane, eu vin de lângă scaunul Atotfăcătorului. El a auzit plângerea ta și-ți trimite prin mine apa vieței. Dacă vei bea din vasul acesta, vei fi nemuritor și te vei bucura de o tinerețe veșnică; dacă nu vei gusta-o, când îți va sosi ceasul, vei merge și tu pe calea pe care merg toți moritorii.

Săpânul te lasă să aleagă; fă cum îți place... Zicând acestea ingerul puse vasul la picioarele prorocului și se făcu nevăzut.

Solomon nu știa ce să facă.

Adună deci pe toți sfetnicii săi și-l rugă să-și spună părerile.

Aceștia toți într-un glas îl sfătuiră, să bea din vas și să ajungă nemuritor.

Butimar fosă, cel mai înțelept dintre sfetnici, netind de față, prorocul trimis să-l cheme, și-l ceru să-și spună și el părerea.

— Mărtă tal — zise Butimar — apa aceasta este numai pentru tine hărăzită sau poți să dai și altora să bea?

— Atotputernicul m'a împărtășit numai pe mine cu acest dar!

— Dacă așa stă lucrul, — copili tăi, prietenii și iubitele tale soții, vor muri rând pe rând, și atunci tocmai ca un pom, care în fiecare an e despuliat de cele mai frumoase roade ale sale, tu vei perde și vel jeli în fiecare săptămână și în fiecare zi, rând pe rând căte unul din cel mai aproape și mai dragi ai tăi. Ce farmec va mai avea atunci pentru tine nemurirea, a cărei soartă va fi o jale nesfârșită? Dacă nu pot să fie nemuritori împreună cu tine toți aceia pe cari îi iubești, nemurirea va fi pentru tine un chin veșnic.

— Așa cred și eu! răspunse prorocul. Pământul nu-i făcut ca să poarte pe scoarța sa copii nemuritori, altfel soarele ar trebui să se opreasă liniștit în mijlocul cerului. Plângerea mea a fost nedreaptă. Un înțelept care în vechi ar fi osândit să locuiască în această vale a prostiei, să poarte în vechi lanțurile poftelei pământești și să nu mai vadă capătul drumului spre care să tărâște ca un șarpe, ar fi cel mai neforocit om de sub soare.

Când profetulu se întoarse în odaia sa, apa din vas secase.

El căzu atunci în genunchi și zise:

Stăpâne, lărtă robul Tău care a cărtit împotriva lucrului mânăilor Tale. Numai Tu singur ești înțelept, Tu ai orânduit toate, iar fiul tău încă, nu poate decât să se minuneze de faptele Tale, să te laude și la țără să se întoarcă.

Numiri păgâne.

De curând, un tată din America a înscris pe fata sa în registrele de stare civilă, sub numele Aldebarontiphescofernă.

Ce însemnează acest nume și de unde se trage nu se știe, dar se vede acum și în America, unde există cea mai mare libertate în ce privește darea numelui, că astfel de excuse ar trebui împedicate de autoritate. Se creeze exemplul Elveției, unde s'a interzis unui lucratör să și numească băiatul „Lenin”, de oarece părinții nu au dreptul să și exteriorizeze astfel convingerile lor politice; se recomandă de a se imita severa intervenției a lui Mussolini contra debandadei la darea numelor și a se interzice toate numele care nu există în calendarul creștin. Intervenția vine de acolo, că unii părinți italieni dădeau copiilor nume ca: „Revoluție”, sau „Republie”, „Soviet”, „Anarchie” și altele astemnătoare.

Ulli propun ca copiii să fie lăsați fără nume, până ce devin destul de mari, pentru a și face singuri alegerea. Dar până atunci cum să fie chemați copii?

Tăranii în propagandă culturală-religioasă.

Cu abatere dela obiceiul local, corul bisericii ort. rom. din Radna, a aranjat în seara zilei de 29 Ian. un concert foarte bine reușit din toate punctele de vedere.

Zic, cu abatere dela obiceiul local, fiind că Rădnanii totdeauna în ziua de Bobotează aranjau tradițional lor concert, la care — pe vremuri — participau toți intelectualii de pe valea Moreșului. După ce trecau toate serbările de iarnă, parcă te sărăci mai bine să asisti și la o serbare de înfrățire. Concertul Rădnanilor de pe vremuri era prilejul de reculegere și înfrățire.

Vremurile însă au trecut, patimile s-au înmulțit, conducătorul acelor serbări, fostul inv. Tr. Gavulescu s'a dus să-și continue opera, în altă parte ori să se mai odihnească după vreo 15 ani de muncă depusă în această comună.

Când era alci, și avea pe toți în jurul său, dar azi s'a imprăștiat și sunt divizați în două tabere politice — Că vezi bine azi să fac politică înseamnă să fac cultura. *Uide se face cultura — zicem noi — acolo oamenii trăiesc ca frații „ba mai bine”.*

Elevii, care au lăbit mai mult de fostul lor învățător, azi caută să-și continue opera. Si bine fac. El lasă să se vadă că, tăranul nostru nu stă locului, ci merge înainte și singur. Aceștia merg singuri, dar merg bine, fiind ocrotiți și îndrumați de P. O. D. presbiter P. Gavulescu.

Conducătorul de azi al corului Teodor Tripon s'a ridicat dintre ei și prin diligență proprie, să-ă școală muzicală, a ajuns să fie în stare să instrui orice cantică. Având apoi la dispoziție și elementele cele mai bune și binedesvoltat în ei simțul muzical încă din școala regimului apus.

Fiindcă azi nu mai avem școli confesionale rădenanilor nu le-a stat la dispoziție vre'o sală ci T. Tripon la el arăsă săptămâni de arăndul, ba de 3 ani școlile și-le petrece instruind corul.

Pe lângă punctele de cor: „Cântecul oșteanului”, „Iarna”, „Ce te legenii codrul”, „Vraja” și „Hemiuța”, au fost executate cu precizie, observându-se foarte bine nuansările. S'a predat și „D'ale lui Păcală” comedie în 4 acte în care s'a distins tinărul Gh. Arghintă în rolul lui Păcală. A arătat că este vrednic de numele bătrânelui Angelini, care nici acum nu se poate părași de căntare. A și produs mult haz și în predarea altormono-lajge din program.

Se cuvine laudă și celorlați debutanți, cari sau achitat pe deplini de rolurile ce le-au avut.

Ca cele scrise mai sus să corăspundă titlului, vreau să amintesc că acest cor este gata să merge chiar și pe sate și concerte, ori să cante sf. liturghie, unde este poftit.

În ziua III-lea la Nașt. Domnului preoții din cercul religios Radna au ținut ședință în Bărățea unde nu este nici biserică, nici școală, cări sunt numai vreo 30 familiile de servitori. A fost deajuns să amintesc la T. Tripon, dorința de a face bucuria Bărățenilor la Nașt. Domnul ei deja erau acolo când noi preoții am sosit. Ne-au spus că de căte ori vom avea sădne și ori unde să-i invităm și pe ei și vor merge, nu pentru bani, ci numai pentru a ști, că și ei pot să răspândească o rază de lumină să miște o inimă și să ducă măngăiere sufletelor nașajite.

O dorință am avea: Să caute coriștii bătrâni și de aci înainte să atrage în jurul lor și pe cei ce îi părașit „și dacă vreunul nu ascultăde cuvântul vostru pe acela să-l însemnezi și să nu mai aveți cu el nici un amestec, ca să fie rușinat. Dar nu-l socotiți ca pe un vrăjmaș, ci dojeniți-l ca pe un frate” II Tes 3. 14—15.

Sorinoș.

I. Chebelean
preot

INFORMATIUNI.

Personalul P. S. Sa Episcopul nostru Grigorie a sosit la reședința Sa din Arad, — venind dela București — Luni 27 Februarie 19-8.

J. P. S. Sa Metropolitul din Sibiu în America. Românii din Niles, Ohio, Statele-Unite ale Americii de Nord, hotărând să și clădească o biserică, s'a adresat mitropoliei ortodoxe din Sibiu, cerând binecuvântarea arhiepiscopală.

In răsoursul său mitropolitul Nicolae Bălan al Sibiului, depă ce le dă binecuvântarea, le promite că cu ajutorul lui Dzeu va întreprinde călătorie în America și le va sfînti biserică.

Cafătoria M. S. Reginei Maria. M. S. Regina Marin
Însoță de principea Ileana se așteaptă să sosescă
în luna Martie la Paris.

La Geneva dl Titulescu va cere pedepsirea Ungariei. De partea dsale vor sta Franța, Polonia, Olanda, China, Japonia, țările Americii de Sud, Cehoslovacia și Jugoslavia. În contra lui vor fi Germania, Canada și Italia.

DI Iorga la Paris. DI Iorga este dus la Paris, fiind primit de prieteni și studenți. DI Iorga va ține la Sorbona obștuiete sale conferințe, care în anul acesta vor fi în număr de zece.

Bandit călugăr. În Neapole a murit zilele acestea Pascal Scatzo, în vîrstă de 83 de ani. Fusese, între anii 1860—1866 bandit. În vîrstă a stat peste 40 de ani; în timpul pedepsei, omul s'a schimbat cu desăvârșire și s'a hotărât să se călugărească. În 1915 a scăpat de închisoare, s'a făcut călugăr și a dus o viață evlavioasă.

Dofiorie bună. Un tăru publică în „Lumină Statelor” din Sibiu dofiorie bună pentru tămâduirea boalașilor sufletești: Tuturor celorce sunt bolnavi cu sufletul, îl se recomandă următoarea rețetă tămâduitoare, foarte bună, și foarte ieftină. Adună frunzele răbdărilor. Culege floarea smereniei, strâne sămânța blândeștil. În ramurile deselor rugăciuni. Pe toate acestea uscându-le prin înfrâncarea postului, le măruntează cu cuștitul căinii, pune le apoi în oala mustării cugetului, loarnă peste ele apa lacrimilor, acoperă-le cu pânză umiliștil, astăjă de desubt focul dragostei și le ferbe cu supunerea ascultăril. Apoi turnându-le în vasul înțelgerii, bea-le cu nădejde neîndoită și îndată te vei dâmădui.

Anul prăpăstilor. După socotirile încheiate, anul 1927 a fost anul celor mai multe prăpăstii. Pe tot cuprinsul pământului au fost 37 mari vârsări de apă 6 erupții, vulcanice și 38 de mari furtuni, care au adus nenumărate nemorociri. Au pierdut în timpul acestor prăpăstii 3671 de osment și 9849 de oameni au fost răniți, pe tot pământul, în afară de China, unde s-au prăpădit, în timpul cultremului de pământ din anul trecut peste 100.000 de oameni.

Analfabetii sunt oamenii care nu știu ceci și scrie. Iată aici câți oameni dintr-o sută nu știu ceci și scrie în diferitele țări: Anglia 18, Argentina 54, Australia 16, Austria 13, Belgia 12, Bulgaria 66, Brazilia 85, Canada 11, Dania 02, Egipt 92, Franța 14, Grecia 57, Germania 05, Holanda 08, India 92, Italia 37, Portugalia 68, România 50, Rusia 69, Rusia asiatică 87, Serbia 58, Spania 58, Ungaria 33, Cel mai mulți neștiutori de carte își scrie Rusia și mai puțin își scrie Dania. În România sunt 50 la sută.

Răvenire la ortodoxie. În comuna Băgaciu jud. Târnava, a revenit la biserică mama, dela gr.-catolică 53 de familiă.

Predică pacifistă. A apărut în românește frumoasa predică pacifistă, rostită de profesorul american Harry Em. Tošek, de pe amvonul bisericii catedralei sf. Petru și Pavel din Geneva, cu ocaziunea sărbătorii a VI-a a Soc. Națiunilor.

Predica a apărut sub titlu „Conștința Creștină și Războulul”, în traducerea preotului C. M. Grumăzescu, prof de teologie Galați, referent cultural al Episcopiei Dunărea de Jos, și se poate primi de la autor în preajma de 10 Lei exemplarul.

Administrator protopopesc. Venerabil Consistor al eparchiei noastre, în ședință sa plenară ținută la 1 Martie l. c. sub președintele P. S. Sale părintelui Episcop Gheorghe, a numit administrator protopopesc la Ineu, pe părintele Mihail Cosma din Răpșig.

Legea cultelor. Atâtăcă, proiectul pentru legea cultelor a fost depus la Senat Joi, în 1 Martie l. c.—Poporul și preot mea ortodoxă așteaptă cu îngrijorare și dacă va trebui își va spune cuvântul.

BIBLIOGRAFIE.

Părintele protopop, consilier la episcopia din Arad, Dr. Gheorghe Ciuhandu muncește cu mare zor. Brosurile Sf. Sale din biblioteca „La vatra sufletească a Neamului” apar una după alta. Acum vestim numărul 8 din aceasta bibliotecă, care are titlul: Luptele iconolăstice din veacurile VIII—IX și Un ero al ortodoxie românești din veacul XVIII. Sunt două conferințe bine reușite, care vor fi cu placere cîndite.

Posta Redacției.

Părintele Tr. Terebeni, Galăsa. Fixarea diurnelor protopopești, nu cade în competența redacției acestui organ, precum nu cade nici fixarea biroului și stolelor preoțești. Sănătatea Ta să te adreseze în cauză Venerabil Consistor.

Judecând mai profund, credem că Sf. Ta vei fi de convingere ca, aceste chestii delicate să nu le venă lârm în ziaristică.

Ceeaaltă chestie se prezintă altcum decât o judecă Sf. Ta.

În săptămâna lăsatului de carne se poarte împărtăși taina Sfintei căsătorii. Tot așa și în săptămâna brânzel, însă condiționat: cu dispensă arhierească. Noi credem că era mai consult să ceri sf. Ta această spenză pentru cele 2 părechi de tineri respinși dela bununie, căci probabil ele vor viețui în concubinaj. Și atunci?

El acum cu serbarea culturală din Pâncota. Un mănușchi de tineri însleștiți de ideia frumoasă creștinăescă, de-a imbrăca nește copii goi și sărmâni ce cercetează școala primară plasată în edificiul, Seminarului din Arad, s-au trudit să aranjeze o serbare culturală împreună cu concert și dans, în seara zilelor de 25 și 26 Februarie a. c. în Pâncota. În această intenție de caritate, națională și culturală, i-a ajutat și revista noastră, făcând puțină propagandă în favorul scopului frumos. Este păcat acest lucru părinte Terebenț? Nă stim că, de fapt postu inviterii Domnului se începe în dimineața zilei de 27 Februarie. Să ne ținem de tipic și canoane părinte Terebenț, însă să nu fim prea rigizi, ci să luăm în considerare intenția bună și salutară a lucrurilor efectuite.

Mai multora. Frații preoți și alii inteligențiali, care ne trimînt articole sau rapoarte pentru publicare, sunt rugați să acumule îndeosebi articole scurte și concise. Suntem sălăi să scoatem revista în extensiune redusă, căci munca tiparului și hârtia sunt extrem de scumpe.

Părintele C. Trăim în era progresului și când oamenii nu se judecă după titlu și diplome, ci după munca ce-o depune fiecare în cercul său de activitate.

Părintele I. Revista noastră nu face politică.

CONCURSE

Conform rezoluției Vener. Consiliul Eparhial No. 6606/927 pentru îndeplinirea parohiei a 2-a din Bârsa, devenită vacanță prin strămutarea preotului Miron Grecu la Cuvin, se publică concurs cu termen de 30 zile.

Beneficiu.

1. Sesia parohială folosită de fostul preot.
2. Un intravilan parohial.
3. Bir și stole legale.
4. Întregire dela stat, pe care parohia nu o poate garantează.

Parohia este de cl. 2-a. Dela reflectanți se cere calificări corespunzătoare. Alesul va cetaiza la școala primară unde va fi împărțit, va predica decântatori va face serviciu divin, va ține exortări școlarilor când nu va servi Dumineca. Va suporta toate impozitele către stat și comună după beneficiul său.

Recursele adresate Consiliului par. din Bârsa, se vor înainta Oficiului prot. din Buteni. Reflectanții sunt obligați să se prezinta sub durata concursului în sf. biserică din Bârsa, pentru a-și arăta destinitatea în celea rituale și oratorie.

Reflectanții din alte Dieceze alături de Literile dimisionale, vor anexa la cererea de concurs și dovadă despre consensul P. S. Sale Episcopul nostru.

Consiliul par. ort. rom.

În înțelegere cu: F. Roxin, Protopop.

- □ -

Pentru îndeplinirea parohiei 1. din comuna Tauț devenită vacanță prin decedarea parohului Pavel Ana, prin aceasta se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala” pe lângă următoarele venite.

1. Sesiunea parohială în estenziunea ei de astăzi, adică 17 jughore cadastrale eventuale și pământul întregitor până la 32 jugh. în cursare pe baza legii agrare, împreună cu dreptul de pădure și pășune. 2. Un intravilan de 400 st. ptr. 3. Răscumpărarea de dela epitropia bisericei în suma de 200 Lei. 4. Stolele legale. 5. Întregirea salariului din vîstieria statului, care comuna bisericească nu o garantează. Reflectanții, fiind parohia de cl. 1, sunt obligați să prezinte la cererea de concurs dovadă, că corespund postulatului cuprins în concluzul Ven. Sinod Ep. No. 184/1910, cei din dieceza străină au să producă dovadă despre consenzul Arhiereului diecezan, a se prezenta în cutare Duminecă ori sărbătoare în biserică pentru a se face cunoșcuții poporului și a-și arăta destinitatea în celea rituale și oratorie, în fine, cu respectarea art. 33 din Regulamentul pentru parohii, a-și înainta în terminul concursual recursul adresat Consiliului paroh al adjusat cu toate documentele prescrise, oficiului protopop ort. rom. al Știei. Alegândul se obligă să catehizeze fără altă renumerație la școalele din loc, care îl vor designa din partea celor competenți, a predica totdeauna când va servi, a suporta impozitele după beneficiul său. Până se va aranja chestia casei parohiale, va locui în casa locuită până aci de parohul dela parohia II, având a plăti comunei politice arăndă, ce se va statori în de comun acord.

Din ședința consiliului par. ort. rom. înăună în Tauț la 26 Ian. 1928.

*Aurel Borza ss.
pres. cons. par.*

*Gheorghe Ana ss.
notar*

În înțelegere cu:

*Mihail Lucuța ss.
protopop ort. rom.*

- □ -

3-3

Postă administrativă.

Abonații foli „Biserica și Școala” sunt rugați să-și achite fără amânare eventualele restanțe și să ne trimítă abonamentul pe anul 1928; iar Epitropile parohiale să ne remită cât mai urgent calendarele rămasse nevândute.

Redactor responsabil: SIMION STANA.

Cenzurat: Prefectura Județului.